

29 נובמבר, 2020

לכבוד

1. הגב' מירי רגב, שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

בדוא"ל sar@mot.gov.il

2. מר אבנר פלור, סמנכ"ל בכיר תנועה

בדוא"ל: flora@mot.gov.il

הנדון: הודעות בלתי חוקיות של משרד התחבורה מהימים 21.9.2020 ו- 29.10.2020

סימוכין: מכתבי מיום 2.11.2020; תשובת משרד התחבורה מיום 18.11.2020

בשם מרשתי, איגוד קציני בטיחות מקצועיים בתעבורה, עמותה רשומה כחוק ללא מטרת רווח המשמשת כארגון היציג היחיד של מרבית קציני הבטיחות בישראל (להלן: "האיגוד"), הריני להשיב בעניין החשוב והדחוף שבנדון, כדלהלן:

1. מכתבכם מיום 18.11.2020 התקבל במשרדי ולצערי חלק נכבד ומהותי מהטענות והשאלות שהועלו במסגרתו לא "זכה" למענה, כדוגמת ההבהרות שהתבקשו בסעיף 34 למכתבי. על כן, ומבלי לגרוע מהאמור במכתבי זה להלן, הנכם נדרשים **ואף מחויבים לספק מענה לאיגוד ולחבריו קציני הבטיחות.**

2. **עתה נתייחס לעמדתכם המקצועית כפי שהובעה במכתבכם. כמוצא אחרון במסגרת זאת נבקש לשוב ולשקול עמדה זו בשנית ובכל הרצינות הנדרשת וזאת על רקע הטעמים הנוספים שיפורטו להלן.**

3. **ככלל, מתן היתר לאדם לבצע פעולה זו או אחרת, במסגרת הרשאה/היתר/הסמכה וכיו"ב – אין משמעותה "העסקתו" באותו התפקיד או בתפקיד נוסף או בכלל!**

נניח שבתקנות התעבורה הוראה לפיה "בעל מפעל לא יעסיק נהג במפעלו בכל תפקיד זולת תפקידו כנהג". ונניח לצורך הדוגמה וההסבר, כי למשרד התחבורה הסמכות להרחיב את תחולת רישיון נהיגתו של נהג ולהקנות לו היתר לנהוג על סוגי רכב נוספים מאלו שהוסמך להם, על דרך של מינוי או כל מינוח דומה אחר -

האם נהג שמועסק במפעל בתפקיד של נהג על רכב פרטי, ואשר מונה לנהוג גם על רכב דו גלגלי או רכב אחר מכוח מינוי חדש/נוסף שנתנה לו הרשות -- האם אותו נהג מועסק כעת בתפקיד נוסף זולת תפקידו כנהג? האם ניתן לומר שממועד המינוי החל הנהג להיות מועסק בתפקיד נוסף זולת תפקידו כנהג?

ניתן להביא שורה של הסברים, דוגמאות והכרעות שיפוטיות הלקוחים מתחום דיני העבודה הרלבנטי לעניינו ומביאים לקריסת עמדת המשרד, וזאת נעשה בעת ובמקום הנכונים ובתקווה שלא נידרש לכך.

4. במקרה דנן הדברים פשוטים וברורים עוד יותר. כאמור לעיל, סמכויותיו וחובותיו של קצין הבטיחות מכוח הוראות תקנות התעבורה ותקנה 585 רחבות וחלות על כל שטח המפעל, כל הנהגים, כל כלי הרכב ולמעשה כל הפעילות התעבורתית.

מתן היתר/מינוי/הסמכה לפקח על כלי רכב שהוגדרו "רכב תפעולי" או על השטח המצוי בו – שממילא "נבלעים" בתפקידיו וחובותיו הרחבים של קצין הבטיחות – אין משמעם "העסקה" בתפקיד נוסף אלא היתר לבצע פעולות במסגרת אותו תפקיד ואותה העסקה.

5. ביטוי נוסף לשגגה הפרשנית של משרד התחבורה מצוי בהוראות תקנה 584 (א) לתקנות התעבורה – שמיקומן בחלק י' לתקנות התעבורה העוסק בתפקידיו וסמכויותיו של קצין הבטיחות וכותרתה "מינוי ועדת הסמכה".

ברור שמינוי משרד התחבורה אין משמעו "העסקה" ואם זו אכן משמעות הדבר שיתכבד משרד התחבורה וישלם את שכרם של קציני הבטיחות "שהועסקו" על ידו בתפקיד חבר ועדת הסמכה.

הדוגמה מבארת היטב את דברינו ; עם זאת נוסף ונפנה לצורך הדוגמה גם להוראות תקנה 286א לתקנות התעבורה העוסקת ב- "מינוי אפוטרופוס". האם קצין בטיחות שמונה לשמש אפוטרופוס לנכסי חסוי במפעל מנוע מלשמש אפוטרופוס כל עוד הוא מועסק בתפקיד קצין בטיחות או שמא מנוע להיות מועסק בתפקיד קצין בטיחות כל עוד מונה לשמש אפוטרופוס?!

6. כאמור, זה לא המצב ואין בפרשנות שכזו כל היגיון – והדברים נכונים ביתר שאת שעה שמדובר בהגבלה דרמטית ובלתי מידתית על חופש העיסוק ; ובשינוי מצב קיים מזה שנים ארוכות.

7. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, בסעיף 2 למכתבכם צוין, כי לכאורה בעקבות תיקון תקנות התעבורה "התקנה ביטלה את אישור הרשות בדבר מן היתר לקצין בטיחות לעסוק בתפקידים נוספים.. בכך התיקון ביטל את שיקול הדעת שמוענק לרשות.."

8. גם עמדה זו, לדידנו ובכל הכבוד, יסודה בשגגה מצערת.

9. ראשית נזכיר, כי תיקון חלק י' לתקנות התעבורה נכנס לתוקף כבר לפני כשנה, ביום 13.12.2019, ובכל הנוגע לנושא מכתבנו המצב בשטח נותר כשהיה חודשים ארוכים גם לאחר התיקון.

האם לטענת משרד התחבורה המינויים שניתנו על ידי המשרד בחודשים האחרונים היו בלתי חוקיים? האם מפקחים על רכב תפעולי פועלים בימים אלו ללא היתר ושלא כחוק?

אחד משניים – או שלמשרד התחבורה הסמכות ומכאן שבידו להותיר את המצב על כנו (למצער עובר לתיקון התקנות בעתיד) ; או שהמצב הנוכחי היה ועודו בלתי חוקי וחייב להיפסק לאלתר (לכאורה בהתאם לעמדתכם). הנכם נדרשים לספק מענה והבהרות לעניין זה.

10. כך או אחרת, כפי שנראה מיד, למשרד התחבורה סמכות (ולדידנו חובה) להותיר את המצב על כנו ולהורות על ביטול ההודעות שבנדון.

11. ראשית, בהתאם להוראות סעיף 74 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] שכותרתו "סמכות להחיל את ההוראות או לפטור מהן":

45

"שר התחבורה רשאי להודיע ברשומות שהוראות הפקודה או התקנות, כולן או מקצתן, יחולו על סוגי מקומות שצויינו בהודעה ושלא היו חלים עליהם אילולא ההודעה, או שלא יחולו על סוגי מקומות שצויינו בהודעה ושהיו חלים עליהם אילולא ההודעה."

הנה, לשרת התחבורה הסמכות להודיע, כך לצורך הדוגמה (שאינה ממצה), כי ההוראות המגבילות את עיסוקו של קצין הבטיחות בהיבט זה (כך לטענתכם ובניגוד לעמדתנו) אינן תקפות בכל הנוגע לשטח תפעולי במפעל.

12. שנית, בהתאם להוראות תקנה 587ג(א) לתקנות התעבורה: "הרשות רשאית להורות לבעל מפעל או לקצין בטיחות כל הוראה שיש בה לדעתה צורך לקיום סדרי הבטיחות במפעל לפי הוראות חלק זה."

מכאן, גם אם נלך לגישתכם לפיה ההודעות שבנדון נמסרו כיוון ש"התקנה ביטלה את אישור הרשות... בכך התיקון ביטל את שיקול הדעת שמוענק לרשות..." (סעיף 2 למכתבכם), הרי שהנה – לרשות הסמכות ושיקול הדעת ליתן "כל הוראה" במידה והיא חפצה בכך. ככל והנכם סבורים שאין לרשות הסמכות/שיקול הדעת מכוח סעיף זה, נבקש התייחסות והבהרות, אחרת נראה בכך הסכמה לעמדתנו, על כל המשתמע והכרוך בכך.

13. שלישית, בהתאם להוראות תקנה 587ד לתקנות התעבורה: "הרשות רשאית לפטור מהוראות חלק זה כולן או מקצתן באופן כללי או למקרה מסויים."

מכאן, גם אם נלך לגישתכם לפיה ההודעות שבנדון נמסרו כיוון שהוראות תקנה 580(ב) מגבילות את עיסוקו של קצין הבטיחות באופן שאינו מאפשר להסמיכו לפקח על רכב תפעולי (סעיף 1 למכתבכם), הרי שהנה – לרשות הסמכות ושיקול הדעת לפטור מהגבלה זו במידה והיא חפצה בכך. ככל והנכם סבורים שאין לרשות הסמכות/שיקול הדעת מכוח סעיף זה, נבקש התייחסות והבהרות אחרת נראה בכך הסכמה לעמדתנו, על כל המשתמע והכרוך בכך.

14. נוכח כל האמור, הנכם נדרשים להורות על ביטול ההודעות לאלתר ; ולמצער להורות על השהייתן עובר לתיקון המבוקש על ידכם.

15. האיגוד שומר על מלוא זכויותיו וטענותיו ואין במכתבי זה לגרוע מכך.

בכבוד רב ובברכה,
ניסים עזרן, עו"ד
עזרן, שטרול ושות'

העתקים:

משרד המשפטים, מחלקת ייעוץ וחקיקה, בדוא"ל YeutzHakika@justice.gov.il
מר צחיק נצר, עו"ד, בדוא"ל: netzert@mot.gov.il
נצי"מ מר נועם בגיינסקי, רמ"ד תאונות דרכים, בדוא"ל: atanaccident@police.gov.il
מר ישעיהו אברהם, ראש תחום קציני בטיחות, בדוא"ל: avrahamye@mot.gov.il
עו"ד ספיר דדון, יועמ"ש, בדוא"ל: dadonsa@mot.gov.il
הגב' דלית רגב, ראש אגף א', בדוא"ל: regevd@mot.gov.il
עו"ד חוה ראובני, סגנית בכירה ליועמ"ש במשרד התחבורה, בדוא"ל: havare@mot.gov.il
עו"ד סיגלית ואקיל ברקאי, בדוא"ל: vakils@mot.gov.il
הגב' אורית קרופ, מבקרת משרד התחבורה, בדוא"ל: kroupp@mot.gov.il